

Şapte ani stranii

jurnal | 2018-2024

DE ACELAȘI AUTOR

Faruri, vitrine, fotografii, poeme, Cartea Românească, 1980; *Poeme de amor*, Cartea Românească, 1983; *Totul*, poeme, Cartea Românească, 1985; *Visul* (în edițiile următoare *Nostalgiea*), povestiri, Cartea Românească, 1989, Humanitas, 1993; *Levantul*, poem epic, Cartea Românească, 1990, Humanitas, 1998; *Visul chimeric*, studiu critic, Litera, 1991, Humanitas, 2011; *Travesti*, roman, Humanitas, 1994 (a devenit roman grafic în limba franceză); *Dragostea*, poeme, Humanitas, 1994; *Orbitor: Aripa stângă*, roman, Humanitas, 1996; *Dublu CD*, poeme, Humanitas, 1998; *Postmodernismul românesc*, studiu critic, Humanitas, 1999; *Jurnal I*, Humanitas, 2001; *Orbitor: Corpul*, roman, Humanitas, 2002; *Enciclopedia zmeilor*, carte pentru copii, Humanitas, 2002; *Pururi tânăr, înfășurat în pixeli*, publicistică, Humanitas, 2003; *Parfumul aspru al ficțiunii*, audiobook, Humanitas, 2003; *Plurivers*, vol. I și II, poeme, Humanitas, 2003; *Cincizeci de sonete*, poeme, Brumar, 2003; *De ce iubim femeile*, povestiri și audiobook, Humanitas, 2004; *Baroane!*, publicistică, Humanitas, 2005; *Jurnal II*, Humanitas, 2005; *Poeme în garanție*, audiobook, Casa Radio, 2005; *Orbitor: Aripa dreaptă*, roman, Humanitas, 2007; *Dublu album*, poeme, Humanitas, 2009; *O seară la Operă*, poeme, Știința, Chișinău, 2009; *Nimic*, poeme, Humanitas, 2010; *Frumoasele străine*, povestiri, Humanitas, 2010; *Zen: Jurnal 2004–2010*, Humanitas, 2011; *Ochiul câprui al dragostei noastre*, publicistică și proză, Humanitas, 2012; *Fata de la marginea vieții*, povestiri alese, Humanitas, 2014; *Poezia*, Humanitas, 2015; *Solenoid*, Humanitas, 2015; *Peisaj după isterie*, publicistică, Humanitas, 2017; *Știutorii: Trei povestiri din Orbitor*, Humanitas, 2017; *Un om care scrie: Jurnal 2011–2017*, Humanitas, 2018; *Melancolia*, Humanitas, 2019; *Creionul de tâmplărie*, Humanitas, 2020; *Nu striga niciodată ajutor*, poeme, Humanitas, 2020; *Theodoros*, roman, Humanitas, 2022.

Cărțile lui Mircea Cărtărescu au primit cele mai importante premii literare românești, precum și importante premii internaționale: Premiul literar Giuseppe Acerbi, Italia (2005); Premiul internațional pentru literatură de la Vilenica, Slovenia (2011); Premiul internațional pentru literatură al orașului Berlin (2012); Premiul internațional pentru poezie Novi sad, Serbia (2013); Premiul internațional Spycher-Leuk, Elveția (2013); Premiul la tormenta en un vaso, Spania (2014); Premiul Euskadi de Plata, San Sebastián (2014); Premiul orașului Leipzig pentru înțelegere europeană (2015); Premiul de stat al Austriei pentru literatură europeană (2015); Premiul „Gregor von Rezzori“, Florența (2016); Premiul Leteo, Spania (2017); Premiul „Thomas Mann“ pentru literatură, Lübeck (2018); Premio Formentor de las Letras, Mallorca (2018); Prix Millepages, Vincennes (2019); Prix Transfuge, Paris (2019); Premiul Prozart, Skopje, Macedonia de Nord (2021); Premiul FIL, Mexic (2022); Dublin Literary Award (2024). Romanul *Solenoid* a fost nominalizat la International Booker Prize (2025).

MIRCEA CĂRTĂRESCU

Șapte ani străni

jurnal | 2018-2024

HUMANITAS

I ian. Deja s-a-nnoptat, deși e doar 18:47. N-am ținut neapărat să scriu ceva aici, chiar în prima zi a anului – de fapt, o zi ca toate celelalte într-o lume ca toate celelalte. Singurul motiv pentru care merită să scriu și azi e că sunt puțin intrigat și tulburat de jurnalul meu pe care-l corectez de câteva zile în vederea publicării. Mai întâi – e imens. Nu am dat la introdus în computer două caiete din el – cel în care încă scriu acum și încă unul, omis din greșeală (sau ca un lapsus semnificativ): catastrofalul 2014. Chiar și fără ele manuscrisul are 500 de pagini. Cu ele – 800, poate chiar mai multe. Cum asta nu se poate, urmează că trebuie să elimin vreo 250 de pagini. Nu e greu de făcut asta, fiindcă un jurnal nu e un roman, totuși va fi afectat ritmul și – nu știu cum să spun – curgerea sa normală, cu plinuri și goluri. Voi fi silit să păstrez doar plinurile, ceea ce va schimba textura cărții. Dar am s-o fac, sigur spre binele ei.

Ce impresie-mi face? Citesc fascinat. Nu e M.C. aici, ci cu totul altcineva. Iar dacă eu, care locuiesc în el, nu-l recunosc, nu-l va recunoaște nimeni. Textul e intens meditativ, e, după bieteile mele criterii, ce trebuie să fie. Formulări, câteodată, la limita limitei înțelegerii. Asta contează aici: formulările, puterea de-a prinde sensul, aproape matematic, în formule. Primele două caiete îmi sunt cele mai străine, căci sunt povestea altei depresii decât cea de-acum. E și jurnalul *Solenoidului*, și-al maturizării mele târzii și forțate, cum răsucești codița pepenilor. Sunt pagini care înfricoșează și tulbură, pe mine măcar, sunt altele nedrepte, iarăși cu mine, sunt povești și portrete,

sunt comentarii despre lucruri și cărți. Trăiește aici un om care nu poate fi redus ușor la o formulare, deși cu *asta* se ocupă, cu formularea de sine. O să-mi ia mai mult timp să scot o carte din materia asta multistihială decât mi-a trebuit pentru calupurile anterioare din jurnal.

Câteva zile voi mai corecta la jurnal (mai am 140 de pagini din dactilogramă), iar apoi voi aștepta și transcrierea celorlalte două caiete. Când se-ntorc, încerc să contrag textul. Iar dacă nu pot – la naiba, renunț. Căci oricum nu e ușor: nu doar cantitatea de text e problema, ci și lucruri (din care se compune viața unui om) care n-au ce căuta, din mii de motive, într-un document tipărit. Iar cenzura asta mă plictisește cel mai tare. E, prin urmare, nu doar liposucție, ci și amputări, suturi, dislocări, reasamblări, operații complexe, estetice, etice, metafizice și metapsihice care trebuie să reușească integral ca să avem despre ce să vorbim în cele din urmă.

5 ian. Se adună câte ceva: seringile cu animalicule-n ele, cutiuța de balsam vietnamez, casa (pe Uranus?), fratele și sora, jocul lor nocturn. Nu trebuie să-mi doresc prea mult: miniaturi. Dar ce uimit am fost când pânze de Chirico și Dalí pe care le credeam grandioase (și sunt, dar în alt fel) s-au dovedit, văzute în sfârșit în muzee, nu mult mai mari de-o palmă. Jocul nostru de când eram mici (și pe care l-am repetat apoi cu Gabriel, dacă nu și cu Ionuța) e amintit de altfel într-o pagină destul de recentă de jurnal.

Am pierdut pomelnicul „anomaliilor mele“, așa cum l-am făcut consemnându-mi visele și halucinațiile nocturne, și pe care l-am folosit la *S*. O să mă uit prin computer după el.

Mă simt bine, sunt hiperodihnit, liniștit, capabil să merg departe. Dacă la 88 de ani cineva poate să spună că inspirația e echivalentul excitației (sexuale), ceea ce e curajos spus, deși fals, pot și eu să nu mai tot bocesc după ziua de ieri. Ce-a fost va mai fi, și cu asta, basta.

7 ian. Am început ieri să scriu ceva, dar nu sunt – cum se spune acum – focusat. Sau, mai ca la țară, sunt cu mințile aiurea.

Și povestirile nu se scriu singure, mai ales când nici nu știi, până pui pixul pe pagină, ce vrei tu să faci acolo, de parcă (am mai scris asta?) abia atunci s-ar face contactul, electric, ectoplasmatic, cuantic, mistic sau doar diegetic, ce-ți pune creieru-n funcțiune. Am pierdut enorm de mult timp zilele-astea, ca un cocainoman, fără remușcări și fără un elementar instinct de conservare. Nu știu când se va petrece miracolul întoarcerii la treabă și ce formă o să ia. Aștept diminețile libere. Vreau să scriu, măcar atât, lucruri mici și neînsemnate, dar să văd că ies din mâinile mele. E o etapă, un capriț, un pamplezir. Dar să iasă ceva, nu aceleași mângăleli neconcludente.

9 ian. Citind Wittgenstein, într-un fel, te copilărești și ajungi „să spui lucruri trăsnite“, sau să-ți pui întrebări pe care nici un adult nu și le-ar pune (oare asta e filozofia, să gândești ca un copil?), după modelul „vezi un copac în câmpul tău vizual, dar câmpul vizual unde îl vezi?“. Prin urmare, un om care n-a simțit nici o durere vreodată își poate imagina durerea? Și este asta o întrebare analogă cu „un orb din naștere își poate imagina vederea?“? Ce culoare are conceptul de culoare? Cum arată vederea? Ce zgomot face auzul? Îți poți pipăi pipăitul? Dar gustul?

Cât de literal scrierile mele sunt poeme! Așa scriu, improvizând, semnificând și dezvoltând, ca un poet, nu ca un prozator. Încerc să mă surprind, ca un scamator care ar performa doar pentru el însuși. Se spune că nu te poți gândi singur, pentru că vei ști în orice clipă unde te vei atinge pe piele, ori gânditul e surpriză pură. Dar eu asta am făcut mereu.

14 ian. Când scriu, nu mă comport ca un scriitor, ci ca un cititor: scriu pentru că vreau să citesc mai departe, fiindcă sunt curios ce urmează. Când abandonez un text e tot din acest motiv: n-am aflat nimic nou, textul mă plictisește.

Sábato (care amestecă lucrurile și nu e niciodată decisiv, dar lasă o cărare al cărei capăt nu-l vezi și care te incită: dacă totuși se va deschide în uriașa incintă din *Raportul despre orbi?*): „Dor-mind, închidem ochii și prin urmare NE TRANSFORMĂM ÎN

ORBI“. Sábato nu e un scriitor, ci altceva și mai mult, incluzând scriitorul (așa cum romanii îi numeau pe barbari după triburile lor cele mai apropiate): e un om care caută adevărul. Sau, cum scrie el, fără ca asta să fie totul, „un om pentru care umanitatea reprezintă un dureros mister“. Asta am învățat de la el și deja e foarte, foarte mult.

N-am înaintat în povestea mea hibernală fiindcă am hibernat mai tot timpul în zilele astea nehotărâte – zăpadă, soare, cer albastru, apoi vânt tăios și plafon de nori, de nu mai știi ce haine să pui pe tine. Nu se poate avansa nici în nebuniile mele, de fapt, parcă în epoca asta dementă ne apropiem tot mai mult de „războaie și vești de războaie, molime și semne mari în cer“, dar, oricât ne-am apropiat, parcă o bandă elastică, impenetrabilă ne desparte de tot adevărul și toate duminirile. De fapt, ca tot ce-am încercat (e adevărat, timid și fără vreo ambiție) după *Solenoid*, povestea mea fără nume nu e decât o mângăleală scrisă pentru două-trei gadgeturi care zbârnâie sau licăre din loc în loc. Însă – și, dacă-mi recunosc un brand, tocmai asta e – nu mă las. Nici de-al naibii. Merg mai departe, poate cărăruia asta leșinată mă duce totuși undeva pe unde n-am mai fost și, cum m-am lăudat de curând fără nici un temei, „pe unde n-a mai călcat picior de om“.

Mai recitesc Wittgenstein, căruia-i urmăresc incredibilul stoicism și la fel de puțin credibilele (ca să schimb jocul de limbaj) zvârcoliri în lupta cu solipsismul. „Prietene, cum arată albastrul tău?“ Ce mijloace ai să afli, de vreme ce tot ce se simte e simțit de mine, tot ce se cunoaște e cunoscut de mine? Întrebarea lui Nichita ar fi fost irelevantă pentru W.

Abaddón seamănă cel mai mult, ce ciudat, cu *Contrapunct* al lui Huxley: romane „de idei“, de dispute ideologice, ambele descărnate și fără concretețe, irelevante ca viață, personaje, descripții, tropisme, stil și aproape și ca subiecte. Sábato nu scrie un roman, ci îl vorbește. Pledează, explică, justifică, respinge. Simți trauma marxistului dezamăgit, simți complexul trădătorului. Nu e bine. Firește, paginile despre sensul și puterea literaturii sunt extraordinare, mai mult, sunt adevărate. Și totuși – unde

e romanul? Nu era mai firesc să aduni meditațiile astea într-o carte de eseuri? E ceva neconvingător în *Abaddón*, ceva făcut din disperarea de-a nu mai putea scrie *Despre eroi*. . . Sábato știa asta, e motivul pentru care-și descrie prăbușirea luciferică în final. În cele din urmă, oricât ar fi de bizar, *Contrapunct* rămâne o carte mai bună decât romanul lui Sábato (deși acesta e evident „mai mare“), pentru că se conține mai bine și, în plus, e ironic și relativist cum *este*, arhetipal, romanul.

15 ian. Nu știu cine a decretat pentru ziua de azi „Ziua culturii naționale“, dar văd că n-o sărbătorește nimeni. Trei-patru reverențe convenționale la Eminescu și atât. Mult mai bine ca-n alți ani.

E cinci, și deja lumina aceea albastră-cenușie pe care-o aduce doar zăpada. N-a nins mult, dar acoperișurile sunt albe, și pe jos, în unele zone, zăpada rezistă. S-au aprins și câteva ferestre din vecini. Ce aștept? Nu știu, dar aștept tot mai intens ceva ce-ar putea să (nu) vină în timpul vieții mele. Am scris puțin, apoi am lenevit toată ziua. Mă simt bine, casa e pustie și-ntu-necată, mă pregătesc să intru-n pat cu o carte.

Am citit, pe internet, despre experiențe ce nu-mi sunt necunoscute. Enigma vieții mele nu există, ci se construiește treptat.

16 ian. Mi-a plăcut foarte tare ce-a spus acum câțiva ani Amos Oz la Ateneu: că în Israel sunt 2,5 milioane de prim-miniștri, fiecare cu ideile lui despre guvernare. Iar azi citesc în *Abaddón* (într-un fel de scenă a filozofiei în pat din Camil Petrescu): „Îți poți imagina, Silvia, două milioane de președinți de republică. Fiecare cu propriile lui idei despre locuințe, armată, învățământ, limbă“. Tot despre Israel, dar în anii '70. Ori e common knowledge, un fel de zicere populară, ori reminiscență.

Dar altceva e ciudat aici, mai departe: vin necunoscuți și-l întrebă, pe stradă, pe Sábato dacă Alejandra a existat într-adevăr. *Nimeni*, niciodată nu m-a-ntrebat pe mine, cunoscut sau necunoscut, pe stradă sau la facultate, ceva în legătură cu vreo carte de-a mea. Uneori mă îndoiesc sincer dacă mi-a citit cineva cărțile.

Discuția cu studenții marxiști e din *Demonii*, ca multe alte detalii. Oricum Sábato e cel mai dostoevskian autor pe care-l cunosc.

18 ian. Scriu mai departe la textul cu vulpile, care-mi arată, ca un instrument de măsură obiectiv, care-mi sunt puterile actuale. Dacă nu ia repede o turnură cât de cât interesantă, va rămâne o simplă, simplicisimă poveste cu strigoi, rated B. Și nu am nimic care s-o deschidă. Ca și cealaltă, cu mama, e și asta un produs al unui creier distrat și secătuit, care nu mai știe cum arată literatura. N-am folosit cele 2-3 gadgeturi, în general e ceva apos-romantic, fără adevăr. Fără nici un motiv real îmi aduce-n minte rătăcirile mele singuratice prin Amsterdam, dintr-o lume care s-a scufundat cu un sfert de secol în urmă.

Sunt foarte nervos, beau tone de cafea, am devenit dependent de FB și de toate celelalte outlets media. Ne ducem de râpă, nu mai am nici o-ndoială că „vremurile s-au apropiat“. Poate chiar 2018 să fie anul. Dacă citești rândurile astea în 2025 înseamnă că am fost, deocamdată, iertați, fără nici un merit. Poate pentru zece înțelepți pierduți în lumea largă.

21 ian. Am fost la proteste, cu o căciulă rusească uriașă pe cap, în zăpada cea mai feerică imaginabilă, într-o mulțime de 80.000 de oameni. Cum sunt mai departe într-o fază negativistă și depresivă, nu-mi fac mari iluzii. Sper doar să nu ajungem Venezuela și prietenii mei să nu înfunde pușcăriile. În rest, nu mai e mare lucru de sperat. România se duce la fund, și nici planeta nu se simte mai bine. Nu putem pleca acum nicăieri, nu vom putea pleca niciodată. „Ne va-ngropa pământul lui Dumnezeu.“

O idee care mi-a venit de curând, aproape complet străină mie – deși am trecut de două-trei ori pe-acolo: mama m-a dus câteva luni la creșă, un loc oribil în epoca aia, unde-și lăsau muncitoarele copiii ca să poată roboti în producție. Ce trebuie să fi trăit acolo... „Te luam acasă vânat de-atâta urlat. Urlai continuu, nu mâncai nimic, era să te pierd și pe tine ca pe celălalt...“

ca pe Victoraș...“ Ar putea fi acolo adevărata traumă a vieții mele, încuiată cu zece lacăte. Nici o speranță să am vreodată acces în lumea aia deodată străină și ostilă, în iadul lipsei mamei, în brutalitatea cu care, absolut sigur, am fost tratat. Mi-aduc aminte scena halucinantă de la veceuri, purtatul meu pe sus, atârănarea mea deasupra acelor găuri... Dar nimic mai mult.

Tot într-un fel de reverie mi-am reamintit și visul în care aveam 3-4 romane deja scrise, formidabile, pe care abia așteptam să le public. Ce ușurare, ce bucurie: nu mai trebuia să scriu nimic câțiva ani. Erau cumva cărți pre-literare, pre-profesionale, scrise ca nici o altă carte, în caiete, cu o scriere perfect lizibilă. Le știam, în vis, perfect subiectele, întâmplările, personajele, toate mă uimeau și mă-ncântau. Nu-mi aminteam când le scriesem, erau ca operele altui autor, mult mai bun decât mine, pe care, prin cine știe ce dispensă, devenise legitim să le dau drept ale mele – fiindcă îmi aparțineau, totuși, cum viața celui cu multiple personalități le cuprinde pe cele ale eurilor alternative, chiar dacă fiecare, când își intră-n rol, le uită pe celelalte.

Ce e jurnalul meu, până la urmă, decât vivisecția unui alien? Cu toată durerea și oroarea operației. Organe imposibile, sisteme și aparate fără corespondent anatomic în oamenii obișnuți. Toți suntem în interior strării, dar numai autorii o știu, căci ei s-au văzut pe dinăuntru. Ce fac eu e să mă descriu chiar în timpul vivisecției, chiar pe când bisturiul despacă, pe când cârligele desfac rana.

23 ian. Inexpresiv și inactual. Mi s-a năzărit că aș putea fi un fel de alt Andersen. Rar și-a pierdut un autor vremea cu o aiureală mai mare. Basmе pe care nu le pot citi nici copiii, nici adulții și care nu sunt basme. Subiectiv, apos, romantic „mult peste marginile îngăduite“. Și nici măcar nu-mi pasă. Fiindcă, de fapt, ce trăiesc e un fel de înstrăinare de mine, de toți și de toate, ca și când deja aș trăi în faimosul iglu. Am manii și preocupări care nu duc nicăieri, citesc pe apucate și la-n tâmplare, las zilele să curgă de parc-aș avea șaptesprezece ani, mi-am ieșit din minți. Nu-mi mai pot pipăi propria piele psihică, nu mai

știu cine sunt și ce pot. De luni de zile zac aici, cu Ioana, Gabriel și pisicile, fără stimulente, fără să văd oameni, fără să exist în vreun fel. Într-o lume care nnebunește și-și sparge limitele.

Lumină de zăpadă. Hrănesc zilnic o pisicuță neagră care doarme ghemuită pe terasa noastră. Nu-i lipsește laptele cald în fiecare dimineață. Trăiește într-un frig permanent, dar e atât de sălbatică și neobișnuită cu oamenii, că n-o putem lua în casă. Sper s-o scoatem în primăvară. Sora ei mai norocoasă, cea gri târcată, e adoptată deja cu drepturi suverane. Nu mi-e simpatică, n-are personalitate, și-o mai cheamă și Didi. Cred că n-o să facă mulți purici la noi.

24 ian. M-am trezit la 5:30 to no avail. Mi-am făcut o cafea, am hrănit mâțele și până m-am dezmeticit puțin s-a făcut 8. M-aș culca acum la loc. Caietu-ăsta, din care mai sunt nouă pagini, o să sfârșescă, vorba lui Traian, pe vreo stradă dosnică. De o lună nu mă pot scoate din inexistență, a devenit stilul meu de viață. Inexistență, negativism, dezinteres pentru mai toate lucrurile care alcătuiau cândva țesătura strânsă a vieții mele. Cum stau acum? Nu mă simt în stare de-o recapitulare. Doar de o schiță frugală. Stau așa: că anul ăsta fac 62 de ani, destul ca să fiu împins afară din scenă. Nu mai vrea și nu mai așteaptă nimeni ceva de la mine. Parcă n-aș fi scris nimic niciodată. Unde sunt cei schimbați de cărțile mele? Nu văd nicăieri ecouri ale lor sau vreo urmă sau vreo aluzie că le-ar fi citit cineva. Autorii noștri nu par influențați, își fac mai departe propria lor literatură, atât cât îi duce capul. Din partea lor, putea să nu se fi scris nimic, niciodată. În vasta rețea a FB-ului nu se strecoară nici o singură postare care să spună: uite, am găsit fraza asta în *Solenoid* (nici nu mai vorbesc de cărțile mele vechi). Se copiază copios din autori faimoși, doar să fie americani sau francezi. Numai ei pot fi inteligenți și mari. MHS nu poate, nici MC. E teribil de primant să vezi că, după 40 de ani de literatură, trebuie să le spună străinii compatrioților tăi că ești bun, altfel ei nu cred.

Am publicat o carte importantă pentru mine acum doi ani și ceva. Aștept să-și facă efectul. Dar nu și-l va face deplin din

cauza logisticii jalnice: instituții care mai mult îți pun bețe-n roate, traducători buni foarte puțini, edituri mici și mijlocii, statut de autor ambiguu, nesuținut de nimeni pentru că vine de nicăieri. Singurul meu punct tare e calitatea scrisului, iar asta e pe ultimul loc în evaluări. Să dau mutarea în plic? Hai s-o dau: nici în 2025, când voi avea 69 de ani și vor apărea rândurile astea, nu va fi ceva schimbat în statutul meu. Același autor „est-european“, promițător ca unul la 30, necunoscut ca unul la 27. Asta în cazul cel mai bun. În cel mai rău, nici plicul nu va supraviețui.

N-am multe de așteptat. Scriu niște textulețe fără viitor, un interludiu, sper. N-avea, oricum, nici un sens să mai fac încă o „ispravă“, cum zicea filozoful cu bască, acum, imediat. Dar sper să adun de o cărticică. Deocamdată nu e ce aș fi vrut, dar nu pot mai mult. Probabil va fi cartea mea din 2019. Anul ăsta scot doar jurnalul. Are informație despre scrierea *Solenoidului*, cam în asta-i stau meritele, câte sunt. Apoi aștept câteva traduceri. Și, bineînțeles, cu inima strânsă, aștept anunțarea premiului de la Lübeck. Sper să nu fie ceva rău cu el. Nu mi-au mai scris deloc și anunțarea în presă întârzie. N-au mai rămas multe zile din ianuarie.

Ah, nu cred că am scris: au să mă facă doctor h.c. și la Cluj.

26 ian. Vis tâmpit și chinuitor. M-am trezit pe spate, cu ceafa strivită și cu mâinile pe piept, cu degetele încrucișate. O teribilă ființă feminină se-nclăștase de mine și n-o puteam smulge. Când m-am deșteptat, sau o clipă-nainte, am făcut un mare efort să-mi desprind degetele mâinilor din împletirea lor.

Citesc, destul de plictisit, *Lumea explicată* de Steven Weinberg. Nu lumea *asta* trebuie să mi se explice. În plus, e ciudat și întristător de grosolan cu filozofii, poeții și savanții faimoși – Platon e pentru el nici mai mult, nici mai puțin decât „stupid“. Ca toți ceilalți cu un cât de mic interes pentru poezie și idealism. Am mai luat câte ceva, o carte despre calculul infinitezimal, una de Hrabal (încă o felie dintr-un Hrabal otova, ca o roată compactă de cașcaval – măcar delicios aproape întotdeauna) și un

autor latino-american care pare interesant și are de la-nceput calitatea că e scurt. Dar sunt singur în casă, foarte flămând, asediat de o pisică-n călduri și îngrijorat de starea minții mele: fac întruna greșeli de scris, mult mai multe decât e admisibil și normal.

Merg mai departe și cu „basmul“, crispat și fără fantezie. Sunt, scotex, pe la jumătatea lui, după 22 de pagini. Ce bagatele am ajuns să scriu. Și măcar dacă mi-ar ieși cum trebuie.

Numisem odată luna ianuarie „osul mort al anului“. Asta a fost, un os mort, infertil, inutil. Iar februarie nu pare că va fi altfel. Sunt sinistrele sărbători ale răbdării.

28 ian. De zece secunde (acum, douăzeci) sunt singur acasă. E uneori tare bine să vuiască toată casa, goală ca un clopot, în jurul tău. Când ești rănit de viață și de lama timpului care se scurge – s-a scurs deja –, singurătatea, atât de ambivalentă de obicei, poate fi un dar neașteptat. Mie mi se pare, în aceste momente, răcoroasă și calmantă. De luni și ani întregi sunt mai multe pisici decât oameni în jurul meu. Oamenii nu apar deloc, iar când apar sunt semi-ficționali, semi-cețoși, de parc-aș fi singurul viu nimerit printre umbre într-un film ininteligibil. Ce epocă dizolvantă, îmi spun, ce distrugere a sensului și-a rostului vieții... Cum tot sunt condamnat la singurătate, nu era cazul să trăiesc și-n super-singurătatea vremurilor de azi, vremuri de sfârșit. „Să terminăm cu omul, al cărui suflet e-n nările lui, căci ce preț are el?“

2 febr. Cu câteva zile înSORITE în spate, mi-am revenit destul de bine, numai să mă țină. Dar nopțile dormite prost, chinuitor (o să ajung și la operația de deviere de sept, mai mult ca sigur), mă lasă pe țărm obosit și confuz. Scriu rău fiindcă gândesc rău, dar măcar am din nou senzația că e OK, că o pot duce pe picioare.

M-am obișnuit cu gândul că e normal să nu mă caute nimeni, să nu-mi scrie nimeni, să nu mai vorbească nimeni de mine și de cărțile mele. Nu mi se mai rupe inima pentru asta. Vin ani grei. O să regret liniștea de-acum.